DE PEDITV;

EIVSQVE SPECIEBVS Crepitu & Visio:

DISCVRSVS METHODICUS, In Theses digestus:

Quas

Præside clariss. viro,

BOMBARDO STEVARZIO, Clarefortensi,

Defendere conabitur;

BULDRIANUS SCLOPETARIUS Blesensis.

Disputabuntur autem in Aedibus Divæ Cloacinæ, à summo Mane, ad noctem vsque mediam.

Habes hic Lector materiam plausibilem; sed & maximè vtilem, non tantum philosophis & medicis, quorum hæc tractatio maximè propria est, verum etiam Theologis, Iurisconsultis; tum Poetis, Criticis, Grammatorculis, Nomenclatoribus, Musicis, tàm Figuralistis quàm Choralistis, & tam Cantoribus quàm Symphoniacis, Tibicinibus, Tubicinibus, Liticinibus, Buccinatoribus, Vtricularijs, & ne multis morer, tàm fœminis quàm masculis omnibus, tam laicis, quàm clericis. Singuli enim hic habebunt, quod eos juvet.

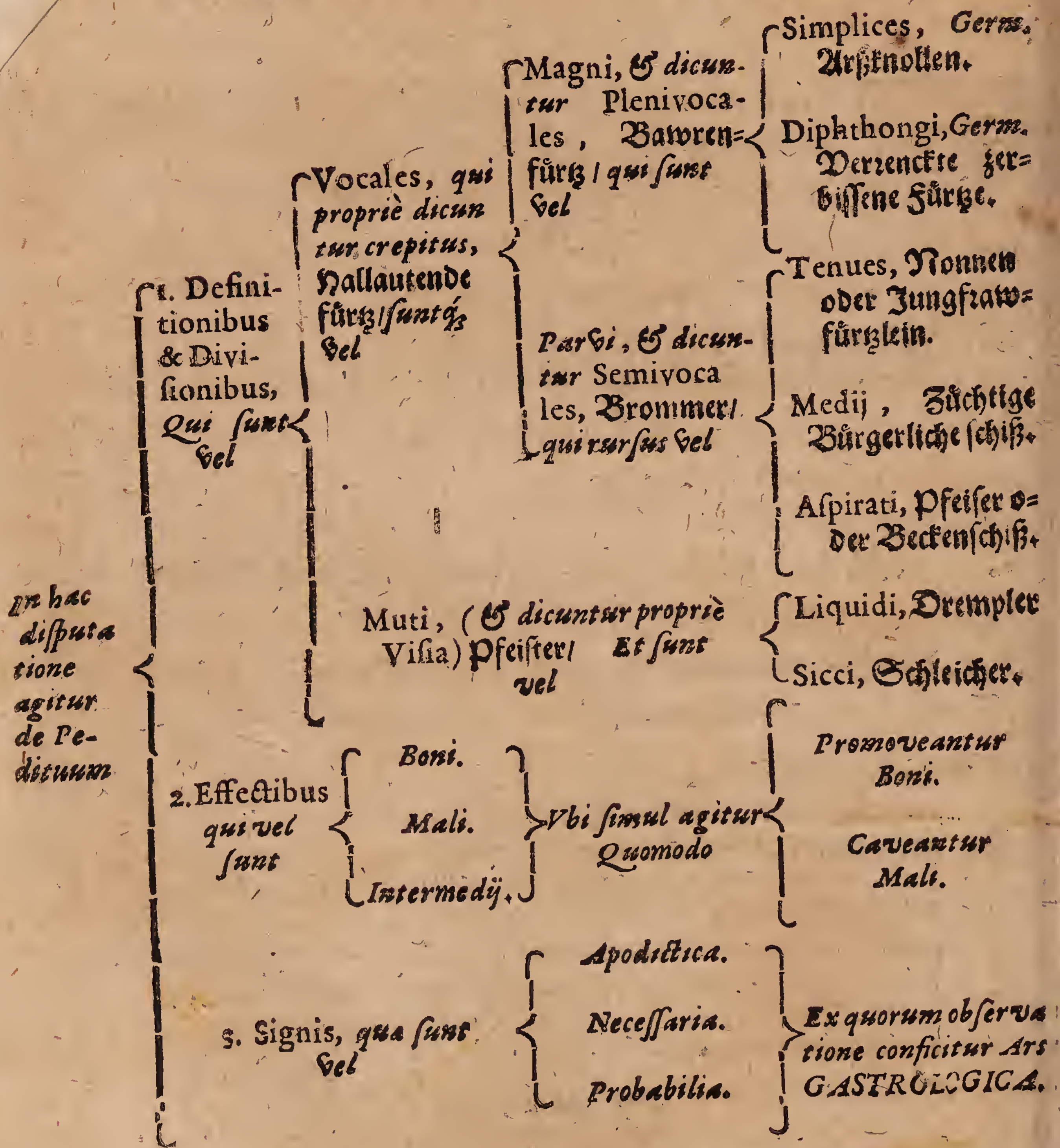


CLAREFORTI,

Apud Stancarum Cepollam: sub signo Divi Blasij.

Anno M. DC. XVII.

NOPSIS HVIVS
Disputationis vel Discursus.



FINIS SYNOPSIS.

DE PEDITU,
eiusque speciebus,
DISCURSUS METHODICUS.

I.



Vm omnis, quæ à ratione suscipitur de re aliquâ Institutio, debeat à Definitione proficisci, vt intelligatur, quid id sit de quo disputetur: sicuti Author off. 1. Panætium reprehendendo benè monet, sed statim suæ ipsius reprehensionis oblitus ibidem negligit: Icciro de peditubus Methodicè disserturi principium à definitione ducemus.

II. Atque vt vocabulum primò explicemus, Peditus Græcis πόρδη *est, vnde Saxonicum vetus,* **Purten** *vel* **Furten** */ quod superiorib. Germanis levi mutatione vel inflexione factū est* **Fartzen:** *Continetq; tam flatus cum sono, quàm sine sono erumpentes, sicuti ex Gemmis Gemmarum, Sylvis vocabulorum, Dasipodys, Lexicis, & præcipuè fratre Ambrosio Calepino, alijsq; multis authoribus demonstrari potest. Licet aliqui importuni contra contendant, Illud vocabulum pro ijs, qui cum sono emittuntur, & propriè crepitus dicuntur, frequentius vsurpari, freti versiculo illo Horatij Saty. 8.*

Nam displosa sonat quantum vesica pepêdi.

In quo tamen versu pedere genericè sumi, quis non videt? Imò id necessariò quoque nobis defendendum, nisi Poetæ illi doctissimo & & maximè presso Tautologias & superfluitatis vitium impingere velimus, qui se pedere clarum crepitum significare putasset, differentia adjectâ, quâ peditus certam speciem, crepitum scilicet exprimere voluit, minimè restringere opus habuisset.

III. Est autem Peditus in genere flatus in imâ alvo conclusus, vel ex pituitâ redundante tepefactâ, & per imbecillum calorem resoluta, nondum verò discussa (vt Medici volunt) vel ex cibarijs atq; medicamentis, inflantibus (quod rustici defendunt) potissimū natus, per podicem cum aut sine sonitu erumpens, quem ipsum vel natura sponte ad sanitatem corporis tuendam expulit, vel Ars

naturæ ministerio ad delectationem produxit.

[I]I. Hæc definitio secundum Philosophi doctrinam perfecta est, omnesq; causas & species breviter comprehendit, prout jam ordine videbimus. Atq; vt de genere constat, ita quoque de remotiore eius causa, & quâ flatus ij gignuntur pituitâ scilicet & cibis inflantibus nonnihil attenuatis, non est dubium, aliàs luculenter id demonstraturi.

V. Tepefactam verò & leviter attenuatam materiam esse oportere, constanter asserimus. Nam sicuti in calidißimis locis nunquã pluit, eò quod calor omnes fumos & evaporationes consumit: neq; etiam in frigidißimis, vbi propter intentißimum gelu nulli fumi exhalare possunt: Sed benè in medijs regionibus temperatis, sicuti rectè Bodinus in Meth. Hist. Cùm Scalig: & Carda: disseruit. Ita quoq; æstus vel calor justo maior cibum non solùm concoquit, & attenuat, verum etiam vapores omnes dissolvit, discutit, consumit. Frigiditas verò cibum neq; concoquit, neq; dissolvit, neq; fumum excitat. Sed bene exiguus calor, qui cum sit imbecillus, ideoq; cibos non perfectè conficere & excoquere, sed leviter saltem attenuare, ex ijsq; vel pituitâ ventriculi & intestinorum hoc modo multos flatus excitare valet: quamrem magis promovet: si cibi isti naturâ inflativi sint. Hi namq; exiguo calore excitati fumos multos caliginosos & turbulentos reddunt. Licet hoc idem animadvertere ex comparatione Veris & Autumni cum Aestate & Hyeme: Item ex destillationib. vbi modicus ignis materijs destillandis subijcitur.

VI. Dicitur porrò in definitione, Per podicem erumpens, Ad differentiam 1. Ructus vel Eructationis, quæ ex eadem materia prodiens supernè egeritur, vel propter vicinitatẽ loci, vel propter alvi duritiem, aut causam quampiam adfectatam. 2. Aliorum flatuũ colicorum, &c. & Rugitus vel Latratus vẽtris, qui est eiusdem generis flatus intra intestina obmurmurans, nondum erumpens, Et est veluti prologus Comœdiæ aut prodromus futuræ tempestatis. Quo præcipuè virgines & mulieres laborant, quæ se validè constringunt, vt graciles videantur. Hæ enim cæcum intestinum sapè præter naturam Fernelio teste flatibus repletum & valdè distentũ

habent,quæ intuspugnant non secus ac venti ab Aeolo in mo… bus occlusi,&c.

VII. Excludit quoque hæc differentia cum reliquis in definitione positis 3. Ventriloquos,vocē ex pectore mittentes: Siquidē flatus noster nō est propriè vox vel interpretatio, neq; etiā ex eadē omnino causa prodit. Vt sic differentia illa sit omninò bona, Modum peditus egregiè exprimens, quem & Horat. (d.Sat. 8.) egregius artifex posuit, apud quem Priapus modum crepandi ὑπολυπώζει quadam per natium fissuram id est podicem declarat.

VIII. Superest in definitione causa finalis, quæ est vel sanitas corporis ab ipsa natura appetita, vel delectatio quædam ab Arte quæsita. Sed quædam de ea inferius inter effectus commodius dicentur. Illud saltem hîc monendum, Malos fines à nobis meritò exclusos, siquidem abusus rei inter fines nunquam numeratur.

IX. Definitione explicata proximum est, vt ad divisionem accedamus, eiusq; beneficio species venemur: speciebusq; inventis earum definitiones & affectiones quoque exponamus.

X. Summa autem peditum divisio est in Vocales & Mutos. Quæ divisio melior, quàm illa Grammaticulorum divisio literarum in Vocales & Consonantes, quæ præterquam quod multis vitijs laborat, etiam ἀντιδιῃρημένη id est ex oppositis non est.

XI. Vocales propriè dicuntur CREPITVS, à crepando, quod ijdem per certa sonorum discrimina crepant, quasi ima alvus esset crepitaculorum plena, teste Iodoco VVillichio in suis de crepitu thesibus, Germanis dicitur, Ein Hallautender Furtz.

XII. Est autem CREPITVS nihil aliud, quàm peditus cum sonitu ex siccioribus vaporibus genitus. Qui pro varietate causarum & adiunctorum est vel magnus, vel parvus. Ille pleni vocalis vel vocalis simpliciter & propriè. Hic Semivocalis dici potest.

XIII. Magnus vel Pleni vocalis est Crepitus cum sonitu maiore prorumpens, tam propter instrumenta ampla & spatiosa (qualia sunt rusticorū) quàm ingentem flatuū multitudinem, quæ causantur vel à ciborū flatulentorū copia, vel nativi caloris ventriculi, & intestinorum imbecillitate, Germanis Ein Baurenfurtz.

XIIII. Quæ de ſimilibus exemplis Tormentorum [illegible] & magna-rum veſicarum, aut fiſtularum organicarum evidentiſſimè illu-ſtrari & confirmari poteſt, & quidem multò melius, quàm Ariſto-phanes tonitrua & crepitus, ignotum ſcilicet per ignotius conver-ſa demonſtratione demonſtrat.

XV. Hi ſicut & tonitrua vel Simplices ſunt, vel Multiplices. Simplices *ſunt, qui vno magno bombo ſimplici & mométaneo cóſtant: quos Priapus apud Horat. aptiſſima ſimilitudine à veſica diſrupta ſumpta explanat. Nam de hoc genere eum ibidem loqui cuilibet obviũ eſt dum ait,* Nam diſploſa ſonat quantũ veſica pepêdi. *Hi Germanis dicuntur,* **Arßknollen.**

XVI. Multiplices (qui DIPHTONGI propriè dicuntur) ſunt, quando plures bombi magni diſcreto quidem ſono, ſed continuatis veluti ſpiritibus prorumpunt, non aliter, ac ſi 10. vel 20. Sclopetarij ſua tormenta manuaria ſucceſſivè per circuitum diſplodant. Germanis **Ein verrenckter oder zerbiſſener Furtz.**

XVII. Fiunt Simplices, *quando materia ſimilarium eſt partium, & copioſa, & foramen per quod erumpunt, ſatis amplum, vel diſtẽtum, & virtus robuſta, vno nixu agens.* Diphtongi, *verò, quando amplum quidem ſatis foramen eſt, & copioſa etiam materia, ſed vel inæqualium partiũ, mixta ex calidis tenuibus & frigidis craſſis humoribus: vel varium focum habens, & per diverſas inteſtinorũ partes diffuſa. Vnde etiam nec ſimul & ſemel reſolvi, nec iiſdem inteſtinorum cellulis includi, nec vno impetu propulſari potuit: Sed diſertè, incertis & inæqualibus intervallis, donec nihil ſuperſit, excluditur, ita vt interdum etiam ſonus inæqualiter intẽdi & remitti audiatur: Siq; accedat virium robur expellentis, neceſſariò multi & magni efficiuntur bombi, qui ſonant, papapax, papapapax, papapapapax, &c. Sicuti eſt apud Ariſtoph. in nubib.*

XVIII. Poteſt tamen & Diphtongorum cauſa in podice eſſe, quãdo videtur is per ſe quidem amplus eſſe, & materia æqualis, vt ita vnum ſimplicem edere poſſet: Sed poſt primum bombum invito forſan elapſum mox podex, non ſatis tamẽ, accuratè, (vincit enim materia naturam) conſtringitur, **wenn man jhn abbeiſſen will.**

Vbi

Vbi ob materiæ copiam & ὀργασμὸν rursus diducitur & iterum occluditur nonnihil, duratq; hæc pugna naturæ cum materia tamdiu, donec aut materia omnis elapsa & discussa sit, aut podex vi compressus reliquos flatus tempore commodiore emittendos retineat. Huc referendum est Martial. Epig. lib. 12. dum ait:

Et pedit deciesque viciesque: *De quo infra, &c.*

XIX. De his autem Diphthongis etiam intelligi potest Priapus apud Horat. all. loc. Siquidem se tam magnum ventris crepitum reddidisse dicit, vt omnes veneficas fugarit. Non enim verisimile est, vno simplici bombo sic territas, vt relictis herbis suis veneficis & serpentibus, tam contento cursu in vrbem fugerint. Licet non negemus, primò potuisse simplicem magnum bombum in modũ vesicæ displosæ præmisisse, quẽ deinde secutus sit diphthongus qui Lamias jam territas, & fugam respectantes planè in pedes se dare coegerit; quod tamen Horat. brevitatis causa & tanquã vulgò notũ omisit. Quæ interpretatio nobis loco illi obscurissimo & difficilimo videtur maximè congruẽs, licet de ea cũ quoquã litigare nolimus.

XX. Talis autem Diphthongus, præsertim, quando ventre raphanis, cepis, allijs, pisis, fabis, & alijs cibis inflantibus qui clarum sonitum efficiunt, probè saburrato, plures brevibus intervallis se invicem subsequuntur, adeò terribilis existit, vt pullos in ovis, fœtus in vtero quandoq; perimat; Imò & diabolum ipsum fugare solet, sicuti ex multis Historijs accepimus, ex quibus vnam exempli causa nobis hîc recitasse sufficiat. Nam cum quidam à Dæmone valdè vrgeretur, vt se ei dederet, assensit tandem si Diabolus tria præstaret. Petijt igitur primò magnam vim auri: Data est à diabolo. Secundo, vt invisibilis fieret: Et ipsum diabolus docuit: Tertiâ vice, cum maximè anxius esset, quidnam peteret quod Diabolus præstare non posset, ei forte fortuna præ nimio metu elabitur diphthongus, vbi ille occasione hac arrepta mox ait ad diabolum: Heus tu diphthongum hunc mihi nodo si potes connecte; quod cum diabolus præstare non posset, & aliàs isto tormentario bombo territus fugeret ille miser è præsentissimo animæ periculo, hoc vno bono ereptus est. Sic legimus, domum dæmonibus infestam bombi beneficio

ficio liberatam. Cuius ratio nobis nulla alia videtur, quàm illa trita: Sic Ars deluditur arte: & Fallacia fallaciam, Cuneus cuneũ trudit. Itẽ maius lumen obfuscat minus, & per cõsequens, tenebræ, odores, soni, &c. maiores. Similiũ enim eadẽ doctrina & ratio, &c.

XXI. Licet autem terribilis sit, vt meritò tonitru vocari possit, tamen salutaris est, vt postea dicetur. Hinc proverbium natum est: Magnum bombum magno talento æstimari.

XXII. Vt plurimum quoq; non ita malè fœtet, nisi in intestinis aliqua putrefactio ex diutissima flatuum retentione suborta sit, vt sic loco interclusi cõputrescere incipiant, aut ex cibis comestis gravis odor adsit.

XXIII. Parvus vel SEMIVOCALIS est crepitus cum sonitu minore prorumpens, vel propter loci angustiam, (qualis in virginib. nonnullis) vel propter exiguã flatus copiã. Ger. fortè ein Bromer.

XXIIII. Hic rectè dividitur in TENVEM, medium, & Aspiratum. TENVES, sunt semivocales vel crepitus parvi ex sicciore & pertenui materia per anum constrictim delati; Qui puellares rectè dicuntur, Germ. Ein Nonnen oder Jungfrawfürtzlein/ sein so spitzig/ daß einer die Zähne mit stewren möchte.

XXV. Aspirati sunt semivocales vel crepitus parvi veluti strepitus anserum, ex materia humidiore, ideoq; obscuriore, per angustũ locum, vel etiam patentem, sed materia pauca & deficiente, ita vt exactè strepitus fieri non possit, delati. Quales sunt pistorum. Germ. Ein Pfeiser oder Beckenschiß.

XXVI. Medij mediæ naturæ quodammodo inter vtrosque sunt, quando scilicet materia ὁμοιομερής *in quantitate & qualitate se mediocriter habens, & jam matura, per podicem nec nimis compressum, nec rusticè etiam diductum, sine vlla vi & naturæ impetu sponte elabitur. Germ.* Ein züchtiger Bürgerlicher schiß.

XXVII. Ex his perspicuè animadverti potest, varietatem sonorũ in his tribus generibus vt etiam alijs ex tribus causis præcipuè existere. 1. Materia flatus, quæ quo siccior erit, eo spiritus clarior, quò humidior, eo obscurior: quo magis æqualior, & eiusdem naturæ, eo simplicior: quo diversarum magis partium, eo multiso-

nantior est, 2. Ex loci natura, qui quò angustior, eò acutior, & tenuior sonus redditur, quò amplior, eò gravior, Quò & faciunt, gracilitas & crassities, inanitas & repletio intestinorum. (Inania enim magis tinniunt) 3. Denique virium robore, quod multum ad hanc rē facit. Quò .n. propellens natura fortior, eò bombus maior, &c. Horū itaq; omniū varietate, varij quoq; existunt soni.

XXVIII. Declarari hæc res poterit exemplo tibiarum, tubarum, & fistularum. Crassior enim & amplior tibia graviorem & obscuriorem dat sonum. Macræ verò vel tenues & angustæ, clariorem. Mediæ, medium. Sic tubam validius inflat, validus & bene buccatus socius, debilius debilis & infirmus à flatibus. Ex fissuris quoq; tubarum, fistularum, &c. egregia & artificiosa coniectura sumitur de crepitibus, cur nunc strideant, nunc non item, &c.

XXIX. Sed hîc maximè ardua à VVillichio movetur quæstio: An in hisce crepitibus possit esse Musica? Ad quam secundum illum Magistraliter & resolutivè respondemus: Esse in diphthongis maximè, non quidem eā, quæ fit voce per eius instrumenta, aut impulsu rei cuiuspiam sonoræ, vt fit in chordis citharæ, vel testudinis aut psalterij: sed quæ fit spiritu, sicuti per tubam & tibiam redditur. Quapropter hîc non est Harmonica vel Ῥυθμικὴ, *sed organica Musica, in qua, vt in alijs leges componendi & canendi non difficulter excogitari & consarcinari possent, ita vt acuti & puellares primo loco, post illas mediæ vel civiles, aniles aut vetulares, vltimo graves vel viriles rusticorum statuerentur, non secus ac Diatonico canendi genere per Pythagoream dimensionem dispositum est.* **Wenn man das Lied machen wolte: Es wolte ein Bawr einen Paltrock schneiden: Kündtē etzlich grobe Diphthongisten fein den Baß darinn halten.** *Vbi & observanda esset victus & personarum ratio. Nam ex subtiliore fumo, & angustiore loco acutior, ex nebuloso & spatio ampliori bis tanto gravior effertur sonus, Clariores enim sonitus faciunt qui licciores flatus gignunt; obscuriores, qui humidiores efficiunt. Quid multis? Alvus nihil aliud est quàm organon* πολύφθογγον, *in quo quis etiam systema 12. troporum vel potius modorum citrà negotium colligeret.*

XXX. *Hic tamen notandum erit illud philosophi: Quod omne sensibile excellens suum destruat sensum. Quare hic omnia moderata placere debebunt, non gravis ille sonus & adeò magnus, qualis in Hispaniæ montibus & apud cataractas Schaffusienses, qui homines exurdat. Neque enim adeo parvus esse debet, ut eum qui audit, audiendo fatiget. Mistura item sonorum diligenter observanda, tùm ne semitonijs adeò minutè concidantur, ut non percipiantur à sensu, tùm ne plures acuti vel graves in unisono consocientur, quod insuavem reddit Musicam, nisi quis choralem fortè tentare vellet. Modorum denique habendus delectus, nec omnes sine discrimine usurpandi, sed tales, qui suavitatem adjuvent, quales sunt, Lyxoleibius, Hypolyxoleibius, Dorius, Hypodorius. His omnibus observatis, non impossibile est, ex pluribus talibus inter se distantibus concentum fieri, qui exauditus pro miraculo habeatur.*

XXXI. *Quem ut surdus quoque audire possit, lanceam sumat, cujus unum caput ad anum musicantium apponat, alterum dentib. apprehendat; quo pacto contingentiæ beneficio omnia sonorum intervalla mirabili dulcedine percipiet, sicuti in simili à Cardano & Baptistâ Portâ Neapol. demonstratum. Quod si surdus iste, vel alius quivis, etiam saporis particeps fieri cupit, musicamq́; etiam gustare, arundinem sumere præstabit, cuius capite altero ore apprehenso & spiritu fortiter adducto, voti compos evadet.*

XXXII. *Hactenus de Vocalibus. Tempus ut nos ad MUTOS conferamus, qui sunt Peditus absque sonitu ex humidioribus quodãmodo & paucioribus flatibus geniti: Et latinè propriè dicuntur VISIA, à verbo VISIRE, & Germanis est* Feisten/ *sicuti Iosephus Scalig. in suo Catullo testatur.*

XXXIII. *Sunt autem vel Sicci, vel Liquidi.* Sicci *absque crassiore materia pedentium & tacitè erumpunt, & Germanis vocantur,* Schleicher. Liquidi *verò, qui Germanico Idiomate dicuntur* Drempler/ *semper secum trahunt aliquid crassioris materiæ vel oleti liquidioris, quod flatum ventris obscuriorẽ efficit, & loco teli vel fulminis in hisce speciebus est. Facilè autem ex subucula vel odore pessimo dijudicari possunt. Nam regula ista, quæ de ijs propriè*

constituta est, semper certa est Liquida. Muta Syllabam facit ancipitem: Ein Dreck in den Hosen. *Quo referenda Historia Diaboli, qui cum vellet emittere crepitum, & permerdatis braccis exiret liquidus mutus, podicis sui perfidiam detestatus indignabundus exclamavit vulgatum illud: NVSQVAM tuta fides, &c. Hinc illi, qui eiusmodi mutos liquidos præmetuentes braccas prius demittunt, aut indusium attollunt prudentes appellantur.*

XXXIV. Iudicantur tamen hi liquidi salutares, quando sic sine sonitu excernuntur, quod indicent, non magnam esse spirituum copiam, & excrementa quoque liquidiora, quibus cum flatus illi absque periculo excernuntur. Materiæ quoque simul maturitatem indicant, & exonerandos lumbos, juxta illud:

Maturum stercus est importabile pondus.

Aliàs si cessetur, & illi cum telo redeant, multum negotij in braccis facessunt.

XXXV. Atque hæ sunt potissimæ divisiones à forma desumtæ, & per dichotomiam, quantum fieri potuit, explicatæ; quæ si in omnibus observata non est, nemini mirum esse debebit, cum ipse philosophus hanc sæpè impossibilem, sæpè absurdam esse, non vno loco dicat. 1. De part. animal. 6. Top.

XXXVI. Licet autem & secundum materiam flatuum, vel potius efficientem eorum caussam eos dividere in Ceposos, Alliatos, Raphanatos, Brassicatos, Farciminatos, Pisones, Lentulos, Cicerones, Polentarios, &c. Item ex Adiunctis, In Adfectatos & in voluntarios. Sed hi ad priores reduci possunt: Et ex postrema divisione Adfectatus inter probos viros vix tolerabilis est, Nisi inter contubernales, & qui in eodẽ lecto tenentur, qui sonorũ crepitũ risus movendi aut se invicem vexandi gratia non semel adfectant, adeoq; clarè crepant, vt ænea tormenta quis putet. Interdum verò podice subucula occluso, crepitum aut visium, sensim evolantes, candela admota incendunt, qui pulveris flagrantis instar ad æthera abit. Interdum verò Mutos manibus excipiunt, & sodalis naribus ex improviso dijudicandos adponunt (Pfuy Teuffel. *Vulgo* Ein warme Lochtaube.*) quod tamen minus ferendum videtur.*

Alter vero Involuntarius, qui scilicet nolentibus nobis, aut resupinantibus aut se curvantibus aut etiam ex magno quandoq; risu aut metu erumpit (qualis ille de quo supra) veniam mereri potest.

XXXVII. Expositis jam definitionibus earumq; causis; de effectibus quoq; nonnihil monendum est, qui licet ratione causarum varij sint & dissimiles, ad duo tamen summa genera reduci possunt, Bonorum & Malorum, ad quos tamen supremos fines Stoici, & hos secutus Cicero suas de finibus disputationes direxerunt.

XXXVIII. Boni per se semper sunt & salutares peditus omnes, quatenus scilicet homo illis liberatur. A pluribus enim morbis sanant, ab Hypochondriaco dolore furore, colicâ, torminibus ventris, Iliacâ, &c. Sicuti contra, quando intrò conduntur, & revolvuntur, vel occluduntur, flatus illi caput replent, & propter exhalationum multitudinem imaginem corrumpunt, Melancholicos, Phreneticos faciunt, alijsq; gravissimis morbis hominem implicant. Hinc defluxiones in capite, ex fumorum Meteororum destillatione, quæ in subiectas partes derivantur, & tusses & catharros excitant, sicuti Medici frequenter inculcant. Quid multis? Non potest quis justam in studijs quarumlibet rerum operam ponere, nisi idem omni pandiculatione, omnibusq; flatulentis torminibus & solutus & liberatus fuerit. Melius igitur vel maximo strepitu pedere, quàm Iliacos, aliosq; gravissimos dolores perferre.

XXXIX. Quæ & ratio Imp. D. Claudium (sic à claudendo dictum, per antiphrasin, quasi minimè claudentem) nunquam satis laudatum movit, ut edicto veniam daret ijs, qui in convivio efflatũ & crepitum ventris emitterent. Vidit nimirum ter max. ille, deq; hominum salute optimè meritus, maximeq; sollicitus Imp. quosdam nimis civiles (qui mori potius deligerent, quàm tale quid committere) ex tormentis vel Iliacis vel colicis adeo torqueri, ut vitam cum morte commutarent, sicuti Suetonius, Dion & alij historici testantur. Ex quibus constitutio illa, quæ aliàs in Codice, sicuti aliæ multæ, Cujacio teste, desideratur, restituenda erit.

XL. Non est autem quod hæc cum civilitate morum pugnare quis rigidè contendat, siquidem ex puriore philosophia contrarium apertè

pertè probari possit, Stoicorum præsertim, quos Cicero ipse & omnes saniores philosophi in beatæ vitæ ratione tradenda reliquis longè anteponunt.

XLI. Hi igitur inter salutaria vitæ præcepta, Ructus & flatus liberos esse debere non tantum præceperunt, sed & gravissimis argumentis convicerunt, quæ Cicero in quadam ad Pætum Epistola (9. Famil. 174.) refert & strenuè defendit, (licet in Offic. in hæresin nescio qua falsa honestatis specie relabatur) inter quæ hoc præcipuum est: Quod omnia & agenda & facienda sint, sicuti naturæ ductus exigit. Nec est quod hîc quis de pudore multum garriat, qui etiamsi hîc locum haberet, quod tum minimè concedimus, eum tamē devorare vtile esset, vt corpus redimeretur. Cuius si quis prava ex cōsuetudine nihilominus adeo magnā curā habet, potest crepitū tussi vel pedū aut mensæ strepitu, vel cane adhibito dissimulare.

XLII. Quò pertinet & illud quod in subitis maximi vsus esse sæpius compertum est, Natium scilicet compressio, podicis musculo summo simul nisu contracto & constricto. Sed hoc remedio qui vti volet, diligenter cavere dicunt, ne illi eveniat, quod Priapo apud Horatium, qui diffissa vt ait nate maximum bombum emiserat. Et quod Aethoni apud Martialem, qui cum subito ventris torminibus obortis & flatibus ingentibus, Iovem compressis validè natibus salutaret, corpusq; veterum more precaturus resupinasset, gravissimè pepedit. Versus Martialis, lib. 12, Epig. 78. hi sunt:

Multis dum precibus Iovem salutat,
Stans summos resupinus vsque in vngueis,
Æthon in capitolio pepedit.
Riserunt comites. Sed ipse Divum
Offensus genitor, trinoctiali
Affecit domi cænio clientem.
Post hoc flagitium misellus Æthon,
Cum vult in Capitolium venire,
Sellas ante pedit Patrioclianas,
Et pedit deciesque viciesque.
Sed quamvis sibi caverit crepando,
Compressis natibus Iovem & salutet;
Turbatus tamen vsque & vsque pedit
Mox Æthon, deciesque viciesque.

Ita nim legendum & restituendum carmen illud antiquissimi libri manuscripti qui Romæ in Vaticano extat, authoritate probatur.

XLIII. Sed hic posset quis non immeritò quærere: Siquidem tam salutares sunt peditus, An etiam arte juvari poßint, vel debeant? Et respondemus magistraliter, Quo ad expulsionem mali jam contracti, quod sic. Ad quod duplicia sunt remedia, 1. Quæ intra adhibentur, vt sunt Medica illa ex Aniso, Fœniculo, Ledoariâ, &c. calidaq; omnia, qui flatuum expulsioni maximè inserviunt. 2. Quæ foris adhibentur, vt clysteres, suppositoria, &c. Quò pertinet & modus ille, ridiculus quidem, sed non contemnendus, quando quis instar canum mingentium pede vno, quod musculorum motus adjuventur, levato, & natibus diductis, crepitum maximo bombo expellit.

XLIV. Vvas verò & ficus recentes, pisa, aliaq; legumina, item raphanos, allia, cepas, & id generis flatulentula, & quæ facilè concoqui non possunt, edere, aut mustum bibere, vel venere multa vti, quo crudo stomacho crepitus ventris adaugeantur, & luculenta tonitrua edantur: Id non est inter medicamenta mali, sed potius facere malum, vt eveniat bonum. Cuius eventus cum sit dubius, nescio alicui consulere, vt hoc tenet, nisi forsan certamen aliquod joculare instituere, aut musicam quampiam venustam adornare vellet. Tunc enim arte rem juvare permittimus, quò citò & expeditè cantores pedere poßint.

XLV. Atque hactenus de bonis Effectibus. Sequitur de Malis, qui sunt odores & fœtores peßimi, Indusij signatio, Braccarum impletio quæ hospites interdum à mensa fuget; in liquidis mutis præsertim. Qui tamen effectus omnes, non sunt perpetui: Nam non semper, nec omnibus speciebus accidunt: Ita vt boni Effectus per se, & proprij sunt summo generi, eiusq; speciebus omnibus. Mali autem saltem accidentarij.

XLVI. Potest quoque inter bonos & malos quidam effectus esse interjectus & medius veluti rubor in facie ex verecundia ortus, qui prout in subiectum cadit, nunc Bonus, nunc malus est, Mediæ scilicet naturæ, sicuti Mercurius, qui bonis planetis sociatus, bonus est, malis, malus. Ita quoque rubor, prout in juvenem aut senem cadit. Nam in illo laudatur, in hoc vituperatur.

XLVII. Cæ-

XLVII. Cæterùm ſicut ibonos effectus promovere docuimus, ita quoque malos cavere ſi quis velit, duplex itidem habet remedium, 1. In Medicaminibus intrò aſſumptis, de quibus ſupra. In clyſteribus & ſuppoſitorijs, Quorum omnium beneficio quis octiduo ante, quàm ad convivium iturus eſt, ſe ſatis ſufficienter evacuare poteſt.

XLVIII. Illud inter ſalutares monere ferè obliti ſumus, prodeſſe ſimul mejere & pedere, ex rationibus medicis multis hîc non allegandis, & verſiculo vulgatiſſimo:

Mingere cum bombis, res eſt gratiſſima lumbis.

Vnde quoque natum proverbium ſine flatu mingere, nihil aliud eſſe, quàm proficiſci Romam, & non videre Papam. Licet plerumq; prius mejatur, quàm peditur. Nam dum vnum alteri auxilio eſt, interdum flatus prius veſicam comprimentes vrinam expellunt.

XLIX. Reſtat, vt de ſignis dicamus. Quæ vel Apodictica ſunt, vel neceſſaria, vel probabilia. Apodictica, in quibus cauſa præſens effectũ citò ſubſecuturum demonſtrat: quale ſignum eſt Raphanorũ, ceparum, &c. eſus. Neceſſaria ſunt, quando vnus effectus jam ſecutus alterum quoque ſimul prodijſſe, demonſtrat, qualia ſunt, Odor malus, ſonus, ſtridor, &c. Probabilia, quæ non ſemper nec omnibus ſpeciebus accidunt, vt contractio, rugitus vel latratus ventris, tuſſis, pedum ſtrepitus, &c.

L. Quæ ſigna ſi quis probè obſervaverit, artem ex ijs condere GASTROLOGICAM, calendariaq; de Peditibus certiſſima ſumma cum vulgi admiratione ſcribere poterit.

Vberio-

Uberioris exercitij gratiâ,

Sequentia addimus problemata.

1. QVæritur, An vbi multi flatus emittuntur, aliquid decedat Animæ?

(Respondemus. Nihil quidem animæ ipsi per se decedere, vt quæ sit ameristos, sed Animæ proximo & proprissimo instrumento, vitali scilicet spiritu. Et hoc tamen non semper sed quando in magna copia, simul emittuntur. Tunc enim sicuti in omni copiosiore evacuatione accidit vires debilitant resolvendo & consumendo vitales spiritus. Et ideo Musicantes illi perpetuò refocillandi erunt musto, cepis, raphanis, & simibus.)

2. An Horologia possint fieri ex crepitibus?

Resp. Quod sic, cum sint motus numerantes tempus secundum prius & posterius.

3. Cur Crepitus Imperatoribus assimiletur?

Resp. Quia sicuti Imp. summam habet in subditis vitæ & necis potestatem, ita quoque crepitus, aliquē servare & perdere possunt. Hinc versus Vincentii Obsopæi:

Et crepitus multos nequiens erumpere perdit:
Et servat, balbum quando dat ore sonum.
Ergò si servat crepitus, iugulatq; sonando:
Regibus hunc magnis quis neget esse parem?

4. An hodie omnes peditus sint Legitimati?

Resp. esse ex novis constitutione D. Claudii, quæ generaliter loquendo nullibi in iure reperitur correcta aut restricta. Quod bene notent practicantes Iuris, & inter observationes cancerales referant.

5. An personæ pedentis dignitas aliquid addat authoritati peditus? Exempli gratia, vtrum peditus Papæ dignior sit, quàm gregarii alicuius sacrificuli, ambobus eadem quantitate & qualitate existentibus?

Resp. Quod sic. Nam Papæ aut Imp. alicuius crepitū nemo reprehendit, sed omnes salutis acclamatione approbant. Quod secus in aliis inferioribus qui interdum etiam ob id, contra omnia tamen iura, multantur. Nam iura naturæ immutabilia sunt, & prava consuetudine contraria minimè mutantur.

6. An peditus arte chymica distillari possint, ita, vt educatur Quinta pedituum essentia?

Resp Maximè, Sed cum spiritus sint, iccirco Recipiente amplo, quali vtuntur in conficiendo oleo vitrioli, & podice arctè applicato excipiendi sunt maxima copia, deinde condensandi in oleosam substantiam sive balsamum, qui postea per circulationem in sole perfici debet; Et fiet Quinta essentia maximarum facultatum.

7. In Musicorum gratiam quæritur, quot sint genera crepituum, secundum differentiam soni.

Resp 62. Nam sicuti Cardanus ostendit, Podex quatuor modis simplicibus crepitum format, Acutum, Gravem, Reflexum, & liberum. Ex quibus compositis fiunt modi 58 quibus additis quatuor simplicibus erunt ex prolationis differentia 62. crepituum genera. Qui volet computet.

FINIS.